

KULLANKAIVU URALILLA

Hannu Viranto

Artikkeli on julkaistu hieman suppeammassa muodossa Mineralia-lehden numerossa 4/2020

Venäjän, johon Suomikin autonomisena alueena silloin kuului, huuhdontakullankaivun historia alkaa Keski-Uralilta, ja itse asiassa koko maailmankin uuden ajan kullankaivun historia. Paremminkin tunnetut USAn, Kanadan, Australian, Uuden-Seelannin kultaryntäykset tapahtuivat paljon myöhemmin. Toki kultaa oli huuhdottu ehkäpä jo tuhansia vuosia, mutta kirjallisia dokumentteja ei laajemmin niistä ole löytynyt.

Vuonna 1813 nuori tyttö Katerina Bogdanova löysi Uralin Sverdlovskin alueen Neiva-joen hiekasta kultahippuja ja toi ne viranomaisille. Kiitosten ja palkkion sijasta hän sai raippoja ja vaadittiin pitämään löytönsä salassa. Samoihin aikoihin myös metsästäjä löysi samoilta seuduilta kultahippuja ja kertoi löydöstään viranomaisille. Myös hänet pieksettiin ja vaadittiin pitämään löytönsä salaisuutena. Syynä oli, että pelättiin ryntäystä alueelle ja siitä seuraisi rikollisuutta, prostituutiota, varkauksia ja muuta levottomuutta. Pääasiallinen vastustus tuli ortodoksien äärisuunnalta, ns. vanhauskoisilta ja toisaalta maaorjien omistajilta, jotka pelkäsivät näiden karkaavan kullankaivuun.

Näin paljon pelättiin kultaryntäystä. Maaorjien omistajien pelko olikin aiheellinen. Uralin kultaryntäyksen alettua kultayhtiöille syntyi valtava työntekijöiden tarve. Vapaata työvoimaa oli vaikea saada. Maaorjia karkasi kultamaille. Siperiaan karkotettuja rikollisia olisi kyllä ollut saatavilla, mutta heidän palkkaamiseensa luonnollisesti suhtauduttiin varovaisuudella. 1800-luvulla karkotettuja oli yhteensä 900 000. Niinpä kultayhtiöt ja valtiovaltakin ryhtyivät ajamaan maaorjuuden lakkauttamista. Vapauttamisen takana oli näin ollen humanien syiden lisäksi kullankaivun tarvitsema työvoimatarve. Lopullisesti maaorjuus lakkautettiin kuitenkin vasta 1861. Silloin vapautui jopa 23 miljoonaa henkilöä, kun otetaan lukuun myös perheet. Siinä melkoinen työvoimareservi.

Kultaryntäys alkaa 1814

Kultaa löytänyt metsästäjä kuoli pian eikä hän ehtinyt hyödyntää löytöään. Tieto löydöstä levisi kuitenkin. Kaivostyöntekijä Lev Brusnitsyn ryhtyi systemaattisesti tutkimaan näitä kultaseutuja. Hänen tutkimustensa ansiosta jo 1814 oli käynnissä ensimmäinen huuhdonta-alue. Tuota vuotta voidaan siis pitää Venäjän kultaryntäyksen alkuvuonna. Kaivu lähti vauhdilla liikkeelle. Uralilla oli 1823 käynnissä jo noin 200 huuhdonta-aluetta, joissa oli 11 500 työntekijää. Osa oli karanneita maaorjia ja osa Siperiaan karkotettuja. Vuosituotanto oli alkuvuosina 1 600 kiloa, kun samanaikaisesti koko Venäjän kovan kiven kultakaivokset tuottivat 2 000 kiloa. Alkuvaiheen jälkeen kullankaivun painopiste siirtyi Itä-Siperiaan ja Kaukoitään.

Kerrotaan, että juuri Brusnitsyn kehitti nykyisinkin vielä käytössä venäläisen puuvaskoolin. Hän joka tapauksessa kehitti erilaisia muita kullan mekaaniseen erotteluun liittyviä laitteita.

Uralin kullankaivukokemusten käyttö Lapissa

Suomessa tunnetaan heikosti Venäjän kullankaivua. Ivalojoen 150 vuotta sitten tapahtuneen kultaryntäyksen taustalla on Uralin kullankaivu vilahtanut. Kun 1836 oli löydetty Kemijokisuusta

kullan merkit, kutsuttiin Pietarin yliopistosta Ernst Hoffman kahden Uralin kullankaivajan kanssa johtamaan tutkimustyötä. Hoffman oli ollut 1828-29 mukana tutkimassa Uralin alueen kulta-alueita ja myöhemmin itäisemmässäkin Siperiassa.

Vuonna 1845 lähetettiin Suomen vuorihallituksen vuorikonduktööri Henrik Holmberg sekä työläiset Johan Käkälä ja Carl Gardberg vuoden kestäväälle matkalle eteläiselle Uralille tutustumaan kullanhuhdontaan. Kun Kemijokisuulta ei löytynyt kannattavassa määrin kultaa, nämä Uralilta palanneet miehet siirrettiin etsimään huuhtontakultaa Kuusamosta, mutta sieltäkään ei löytynyt kannattavassa määrin kultaa.

Ivalojoen kultaryntäykseen 1869 pyrkivät useat venäläiset kultayhtiöt voimallisesti mukaan, osin vippaskonsteinkin, mutta loppujen lopuksi ne eivät olleet mukana varsinaisessa kaivussa. Uralin ja muunkin Venäjän kullankaivuoppia käytettiin Ivalojoella vähän hyödyksi. Siperialainen puuvaskoolikaan ei Lappiin vakiintunut. Ehkäpä juuri siksi Suomessa on Uralin ja yleensäkin tsaari-Venäjän kullankaivu hyvin tuntematonta. Kuitenkin paljon tunnetummat läntiset kultaryntäykset alkoivat vasta 1848 Kaliforniassa, Australiassa 1851, Uudessa-Seelannissa 1861 ja 1869 oli Ivalojoen vuoro. Alaska ja Yukon tulivat vielä paljon myöhemmin.

Venäjän suurin tunnettu kultahippu, isommuus löytyi Mias-joelta Uralilta 1842. Sen paino oli yli 36 kiloa. Muotonsa perusteella se sai nimen Iso kolmio. Se on sijoitettu Kremlin aarrekkammioon Moskovassa.

Uralin eteläosasta Sverdlovskin alueelta 1936 löytyi 14-kiloinen.

Uralin etelä-pohjoissuuntainen vuoristojono on 2500 km pitkä ulottuen etelässä Kazakstaniin ja pohjoisessa lähelle Pohjoista jäämerta. Se on myös Euroopan ja Aasian raja. Siperia alkaa vasta Uralin itäpuolelta, vaikka Suomessaakin useasti kutsutaan Siperiaksi esimerkiksi Komin aluetta, joka sijaitsee länsipuolella, mutta sekin sijaitsee niin kovin kaukana.

Siperian ja Kaukoidän kullankaivun historiaa olen tarkastellut artikkelissani ”Kullankaivu tsaari-Venäjällä”. Tässä kirjoituksessa tarkastelen vain Uralin länsipuolen eli Euroopan puoleisen Komin tasavallan kullankaivua ja siihen liittyvää taistelua 1990-luvulta alkaen. Tällä taistelulla on joitakin yhtymäkohtia ja samoja piirteitä kuin Lemmenjoen kansallispuistonkin osalta on käyty. Uralin itäpuolella Tjumenin lääniin (oblast) kuuluvalla Hanti-Mansian alueella kullanhuhdonta on saanut jatkoa nykypäiviin. Siellä on työskennellyt myös Lapin kullankaivajia asiantuntijoina.

Jugyd va -alueen kultaesiintymä

Komin tasavallan pohjoisosassa Kožim-joella oli löydetty 1970-luvun alkupuolella tuottoisa kullanhuhdonta-alue. Koneellinen kaivu alkoi 1979. Kaivukaudessa saatiin kultaa keskimäärin 350 kiloa ja yhteensä ehdittiin saada yli 2000 kiloa. Kultaa oli hienojakoista, kooltaan 0.5-1.0 mm, keskimäärin 0,2-0,8 g/m³. Suurin hippu oli kuitenkin 215 grammainen. Sorapitoisilla alueilla käytettiin rännejä ja savikerroksissa myös rumpuja. Alueelta on löydetty myös peruskallion kultaesiintymiä.

Kaivu loppui ja kaivalueet piti maisemoida, kun kultaa-alue jäi vuonna 1994 perustetun 1,9 miljoonan hehtaarin, Euroopan suurimman Jugyd va -kansallispuiston sisään. Puisto sijaitsee Komin ”oikeassa käsivarressa” kartassa näkyvän pohjoisimman kaupungin, Vorkutan eteläpuolella. Pari vuotta puiston perustamisensa jälkeen se liitettiin ”Komin luonnonmetsä” -nimiseen UNESCO:n maailmanperintökohteeseen. Kartan oikeassa alanurkassa Sverdlovskin alue, josta Venäjän huhdonta-kullankaivun historia alkoi.

Vuonna 1996 perustettiin Suomen ja Komin tasavallan välinen yhteistyöryhmä. Suomen puolelta sitä hallinnoi kauppaja teollisuusministeriö. Olin työryhmässä Lapin lääninhallituksen edustajana. Yhteistyössä Komin ympäristöministeriön ja kullankaivajien kanssa esitimme yhteistyökohteeksi myös koneellisen kullankaivun. Tarkoituksena oli vaihtaa ja hyödyntää maittemme välillä geologista tietämystä sekä kaivukokemuksia ja -teknologiaa.

Komilaiset halusivat hyödyntää Lemmenjoen kansallispuistossa edelleen jatkuneen konekaivun kokemuksia. Lemmenjoen kulta-alue oli Jugyd van tapaan jäänyt Lemmenjoen kansallispuiston sisälle, mutta konekaivu sai kuitenkin toistaiseksi jatkua. Aloitimme yhteistyön tietojen vaihdolla ja vihdoin heinäkuussa vuonna 2003 komilaiset viranomaisten ja kultayhtiöiden edustajat vierailivat Lemmenjoen kulta-alueella. Vastavuoroisesti me suomalaiset vierailimme Komissa Jugyd va -kansallispuiston pohjoisosan kullanhuhdonnan keskeisimmillä Kožim- ja Balban Ju -joilla sekä Tšudnojen alueella.

Komin puolelta keskeinen yhteistyökumppani oli luonnonvara- ja ympäristöministeri Aleksandr Borovinskih. Hän oli toiminut geologina kaivualueella, joten tunsi sen erinomaisesti. Lapin kullankaivun veteraani Kari Merenluoto oli avainhenkilö Lapinkäytännön kullankaivun tuntemuksessa. Komin matkalla olivat minun lisäksi mukana myös geologit Jari Nenonen ja Antti Peronius

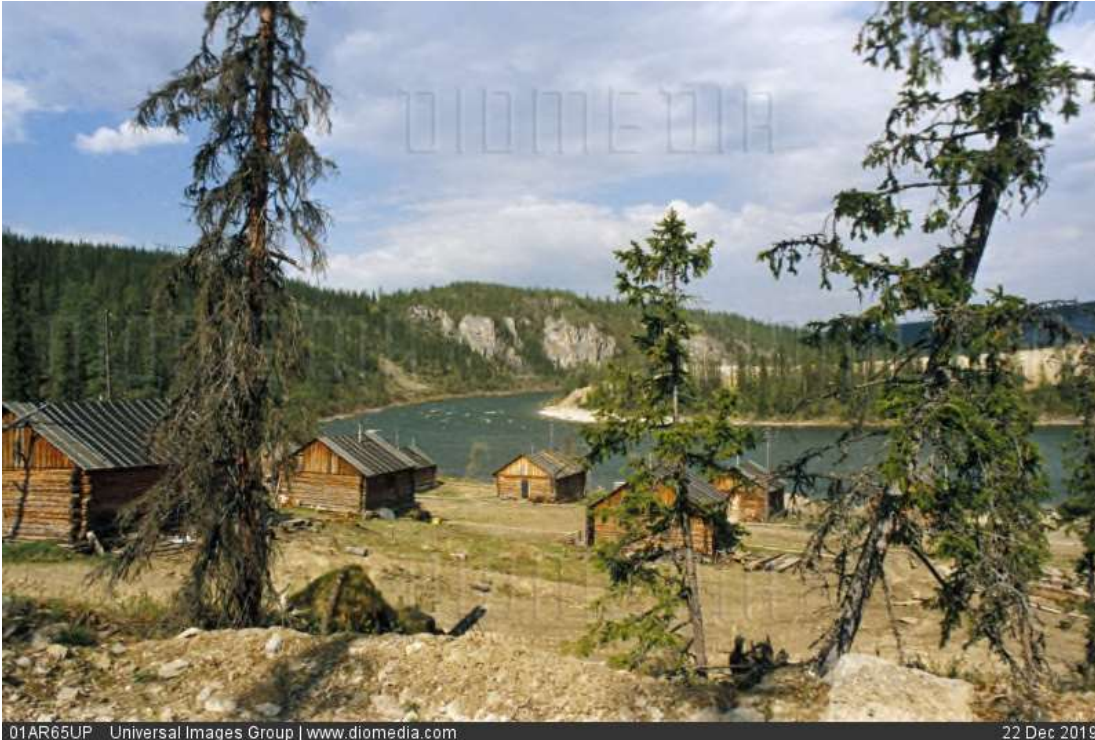
Maisemoitua kaivualuetta. Kaivu tapahtui terasseilla eikä joen pohjaan koskettu. Altaat ja padot estivät likaisen veden valumisen jokeen.

Joitakin koneita oli jätetty jäljelle historiallisina muistomerkkeinä. Laitetta esittelee alueella toimineen kultayhtiö Mirekon päägeologi, myöhemmin pääjohtaja Igor Derevjanko.

Rihlatkin olivat Venäjän mittaluokkaa

Kullankaivajien siistit hirsiasumukset harvakseltaan rakennettuina sopivat hyvin ympäristöön

Komin ympäristöväki hermostui yhteistyöhankkeestamme. Kun tuohon aikaan kävin Komissa kohtalaisen usein, paikalliset ympäristöaktiivit saivat aina jostakin tietää tuloni ja he epämiellyttävän röyhkeästi pommittivat minua lopettamaan yhteistyöhankkeen. Jopa hotellihuoneeseen pyrkivät. Erityisen aktiivinen oli Jugyd Van puistonjohtaja. En sitä silloin kovin vakavasti osannut noteerata enkä arvata, millainen kansainvälinen protestiliike syntyisi. Ilmeni, että vastarinta ei ollut vain yksittäisten ympäristönsuojelijoiden puuhaa, vaan kansainvälisesti organisoitua.

Suomen ulkoministeriön raportin mukaan, kun presidentti Tarja Halonen 2004 eli seuraavana vuonna Jugyd Va -matkamme jälkeen oli Tallinnassa Suomalais-ugrilaisessa maailmankonferenssissa, Greenpeacen aktivistit Suomesta, Virosta, Ruotsista ja Venäjältä osoittivat mieltään ja vaativat Halosta lopettamaan moisen suomalaisvenäläisen kullankaivuyhteistyön. Vedottiin, että Halonen ottaisi asian puheeksi Komin tasavallan päämies (presidentti) Vladimir Torlopovin kanssa.

Siinä minäkin koin saaneeni ansiotonta arvonnousua ja tunsin itseni melkoiseksi ympäristörikolliseksi. Tosin kysehän oli vain tiedonvaihdosta eikä suomalaisilla ollut pyrkimystä eikä mitään mahdollisuuttakaan vaikuttaa siihen kaivetaanko Komissa kultaa vaiko ei, tarjosimme vain heidän käyttöönsä Lapin ympäristöystävällistä teknologiaa ja osaamista. Vastaavasti saimme heidän tietämystään omaan käyttöömme.

Kaivu Jugyd van alueella oli loppunut Venäjän tiukkoihin ympäristö-, erityisesti vesistösuojelusäädöksiin perustuen. Kuten aiemmasta kuvasta näkyy, kaivu tapahtui terasseilla eikä nykyiseen jokiuomaan koskettu. Puistossa sai kuitenkin jatkua Želannojen kvartsi- ja vuorikristallikaivos, jonka kuljetukset jättivät melkoisen rumat jäljet luontoon ja vesistöihin.

Venäjällä ympäristölainsäädäntö ja moni muukin lainsäädäntö on hyvin tiukka, mutta useasti toteuttaminen ja rikkomusten seuranta on olematonta. Jugyd van tapauksessa tulkinta oli tiukka. Kun komilaiset vierailivat Lemmenjoella, he totesivat, että Venäjällä kansallispuistossa ei samanlainen nykyisen joen pohjalla tapahtuva konekaivu olisi mahdollista. Toisaalta Venäjällä yleisin konekaivumuoto ovat joenpohjia kaivavat ruoppaajat, jotka todella radikaalisti myllertävät ja sotkevat vesiä.

Kamppailu jatkuu edelleen

Jo muutama vuosi puiston perustamisen jälkeen vuonna 1997 Komin tasavallan päämies (presidentti) vaati, että Jugud va -puiston kyljessä sijaitseva, aiempaan kullanhuuhdonta-alueeseen liittyvä Tšudnojen 200 000 hehtaarin kulta-alue erotetaan puistosta. Alueelta oli löydetty myös kalliokultaa. Kultayhtiöiden mukaan alueella olisi 600 tonnia kultaa. Tasavallan oikeusistuimien hylkäsi päämiehen vaatimuksen. Kuitenkin taas vuonna 2004 Komin tasavalta taas vaati Tšudnojen alueen irrottamista puistosta, nyt kuitenkin vain 30 000 hehtaaria. Taas Komin tasavallan vaatimukset hylättiin tuomioistuimessa. Nämä Komin tasavallan aktiiviset pyrkimykset selittävät, miksi juuri tuona vuonna 2004 Greenpeace ja muut ympäristöaktiivit kääntyivät jopa presidentti Halosen puoleen ikään kuin meillä suomalaisilla olisi ollut isompikin rooli asiassa. Vuonna 2009 vuorostaan Intan kaupunki, jonka alueeseen puisto kuuluu, yritti irrottaa 1900 hehtaarin alueen. Sekin hylättiin tuomioistuimessa.

Nyt tuli mukaan myös Venäjään federaatiotaso, jonka luonnonvara- ja ympäristöministeriö hyväksyi uudet puistosäännöt ja poisti 2000 hehtaaria Tšudnojen aluetta puiston alueesta. Federaation ympäristöhallinto siis tuki Komin tasavallan pyrkimyksiä. Välittömästi kullankaivuyhtiö Gold Minerals sai lisenssin käynnistää maaperätutkimukset ja myös räjäytykset alueella. Greenpeace vetosi nyt Venäjän korkeimpaan oikeuteen. Greenpeace saikin sieltä tukea eikä aluetta annettu erottaa puistosta ja aloitetut maaperätyöt piti lopettaa.

Komin tasavalta ei luovuttanut. Sen ehdotuksen mukaan kulta-alueen erottamisen yhteydessä puistoon lisättäisiin 183 000 hehtaarin metsäalue puiston eteläosasta Tasavallan mukaan nyt poistettavaksi ehdotettu alue on menettänyt luonnonsuojelullisen merkityksen, koska siellä jo oli kaivostoimintaa. Uutena lisäargumenttina on, että 25 000 asukkaan Intan kaupungin, jonka alueeseen puisto kuuluu, kaksi hiilikaivosta suljettiin 2018 ja 2019 johtaen joukkotyöttömyyteen. Hiilikaivokset olivat Intan päätyöllistäjiä. Vieraillessamme 2003 kaupungin edustajat korostivat vaikeaa tilannettaan.

Greenpeace voimistaa toimintaansa

Greenpeace vastusti tätä uusintakin ehdotusta perusteenaan, että ehdotettu eteläosan metsäalue ei korvaa pohjoisen vuoristoalueen ainutlaatuisuutta. Matkailijat eivät ole kiinnostuneita metsäalueesta vaan tuntureista. Tšudnojen alueen läpi kulkee myös alkuperäiskansojen porojen kulkureitti. Perusteena myös se, että syntyisi ennakkotapaus, joka johtaisi samanlaisiin muutoksiin muuallakin.

Greenpeace keräsi syksyllä 2019 yli 105 000 allekirjoitusta Venäjän presidentinhallinnolle osoitettuun vetoamukseen, jolla vastustetaan kulta-alueen irrottamista. Vetoamuksen otsikko on ”Luonto on arvokkaampi kuin kulta”. Myös UNESCO vastustaa kulta-alueen irrottamista maailmanperintökohteestaan ja on vaatinut Venäjän federaatiota estämään irrottamisen. UNESCO vaati federaatiota toimittamaan sille raportin toimenpiteistään.

Vastauksessaan federaation hallitus myönsi, että pyrkimykset kulta-alueen erottamiseksi puistosta ovat voimassa olevien lakien vastaisia. Vastavetona kesällä 2020 tekivät kullan hyödyntämistä puoltavat federaation hallituksessa aloitteen, jonka mukaan lakia muutettaisiin niin, että federaation hallitus voisi tehdä halutut muutokset puiston rajoihin. Arktisista alueista vastaava varapääministeri Juri Trutnev on asettanut tukemaan lakimuutosta.

105 538 henkilön allekirjoittama vetoamus jätettiin Venäjän presidentinhallinnolle

Tšudnojen alueelle tutkimusluvan saanut kullankaivuyhtiö Gold Minerals oli rekisteröity veroparatiisiin Kyprokselle, sinänsä Venäjällä tavallista, mutta oli eräs peruste epäluuloon yhtiötä kohtaan. Vuonna 2019 yhtiö käynnisti neuvottelut kiinalaisomisteisen Fosun yhtiön kanssa, joka oli kiinnostunut kultayhtiön ostamisesta. Tämä luonnollisesti lisää epäluuloja kultayhtiötä kohtaan. Vastustajat vetosivat myös Euroopan kehitys- ja rakennuspankkiin (EBRD), jotta se lopettaisi yhtiön rahoittamisen.

Taistelu jatkuu

Lokakuun 13. päivänä 2020 venäläinen Novaja Gazeta kertoi, miten Jugyd Va taistelu edelleen jatkuu. Panokset ovat koventuneet. Kesällä 2020 federaation duumaan tuotiin lakiesitys, jolla ympäristölakeja muutettaisiin niin, että Jugyd Van kultaesiintymä voitaisiin hyödyntää. Federaation varapääministeri Juri Trutnev on asettanut tukemaan lainmuutosta.

Mikä Jugyd va

Kansallispuisto perustettiin 1994. Alueen koko on lähes 2 milj. hehtaaria. Vertailun vuoksi todettakoon, että Suomen laajin kansallispuisto Lemmenjoen kansallispuisto on alueeltaan lähes kymmenen kertaa

pienempi, 285 000 hehtaaria. Jugyd va on etelä-pohjois- suuntaan 280 km pitkä ja leveimmältä kohdaltaan 120 km. Perustamisen aikoihin se oli Venäjän laajin kansallispuisto. Puisto sisältyy UNESCON maailmanperintökohteeseen, johon kuuluu myös Jugyd van eteläpuolella sijaitseva Petsora-Iljyts luonnonsuojelualue. Itäosasta puisto rajoittuu Uralin vuoristoon sisältäen myös Uralin korkeimman vuoren Narodnaja, korkeudeltaan 1895 m.

Puiston kominkielinen nimi Jugyd va tarkoittaa ”kirkas/puhdas vesi”. Tämän ansiosta alueella toimi myös kaupallinen lähdevesipullottamo. Puistosta erotettavaksi ehdotettu kulta-alue Tšudnoje tarkoittaa ”ihmeellinen/kummallinen/ihastuttava”. Samasta venäjän kielen sanasta tulee myös tsudit. Suomalaisissakin tarinoissa heidän kerrottiin tulleen Uralilta ja tehneen Suomeen ryöstöretkiä. Sanasta mahdollisesti tulee myös tshuna, joka oli suomalaisten haukkumanimi mm. Puškinin tuotannossa.

Narodnaja tarkoittaa ”kansallinen/kansan” eli siis on käytännössä alueen alkuperäisasukkaiden kansallisvuori. Kullankaivujoki Balban Ju tarkoittaa Uralin itäpuolen mansien kielellä ”Pyhä joki”. Jo nämä nimet omalla tavallaan kertovat alueen perinteisestä imagosta ja tunteenomaisesta suhtautumisesta siihen. Alue on edelleenkin komi-poronhoitajien aluetta. Porot kulkevat vuodenaikojen Uralin yli itäpuolen Hanti-Mansian ja länsipuolen Komin välillä.

Puistosta on löydetty 193 erilaista mineraalia. Kullan ja vuorikristallin lisäksi löytyy useita muita kvartsiryhmän mineraaleja sekä hematitiä, pyriittiä, malakiittiä, rodoniittiä, aksiniittiä, lasuriittiä, rutiilia ja monia muitakin korukiviksi luokiteltavia. Eläimistö ja kasvisto on hyvin monipuolinen. Ympäristöjärjestöjen kertoessa sen ainutlaatuisuudesta, annetaan kuvaukset luonnollisesti yläkanttiin, kun taas vastapuoli vähättelee.

Kyse siis on luonnonarvoihin ja alkuperäisväestön perinnekulttuuriin liittyvä alueesta sekä näihin perustuvan matkailun imagomerkitsestä

Ryhmämme tauolla. Taustalla näkyvä Manaraga-vuori on noussut Jugd Van symboliksi, koska se on erillään muista vuorista ja näin ollen erottuu helposti

Jugyd Van ”kultataistelusta”, johon lappilaisetkin on siis osallistettu, on tullut paitsi Komin tasavallan, myös koko Venäjän Euroopan puoleisen alueen luonnonsuojelualueiden kiistojen symboli. Greenpeace ja UNESCO ovat ottaneet sen suojelukseensa antaen sille kansainvälistä kaikupohjaa.

Suomalaisittain Greenpeacen vetoaminen presidentti Haloseen 2004 tuntuu tietysti järeältä. Mutta tosiasiaassa, kuten edellä on kuvattu, ympäristöjärjestöjen kansainvälinen aktiivisuus on nostanut asian paljon laajemmankin kansainvälisen kiinnostuksen kohteeksi. Epäilemättä kiista olisi syntynyt ilman suomalais-komilaista yhteistyöprojektiakin, komilaisten geologien ja kullankaivajien käyntiä Lemmenjoella ja vastaavasti lappilaisten käynti Jugyd Va -puistossa, mutta oman suolaripauksen se kuitenkin antoi ainakin suomalaisesta näkökulmasta.

Matkamme taittui luonnollisesti Ural-kuorma-autolla

Toki muitakin tyypillisiä paikallisia henkilökuljetusajoneuvoja oli kansallispuistossa käytössä. Varsinkin kosteilla alueilla kulkuurien jäljet olivat massiivisia, satojen metrien levyisinä

Lemmenjoki-Jugyd Va

Lappilais-komilainen yhteistyö pohjautui siis näiden kahden kansallispuiston kullankaivun historian yhtäläisyyksiin. Siksi on mielenkiintoista verrata Jugyd Va -puiston tapausta Lemmenjoen

kullankaivuhistoriaan.

Kun Lemmenjoen kansallispuisto perustettiin 1956, kullankaivualuetta ei sisällytetty puistoon, vaikka se sijaitsi alueen sisällä. Kullankaivun kunnioittamiseksi tehtiin iso koukkaus puiston sisään kullankaivalueen erottamiseksi puistosta. Kun puistoa laajennettiin 1971, kullankaivalue sisällytettiin puistoon, mutta eduskunnan lausumalla ”perinteinen kullankaivu” saa jatkua. Syntyi kiista, mikä on perinteinen kullankaivu. Metsähallitus ajoi näkemystä, että siihen ei kuulu koneellinen kaivu, vaikka sitä oli harjoitettu Lemmenjoella jo 1950-luvun alussa. Vuoden 2011 kaivoslailla konekaivu kiellettiin ja se astui voimaan 2020. Lapiokaivu saa jatkua.

Lemmenjoen kansallispuistossa tapahtuvan koneellisen kullankaivun mahdollistuminen oli komilaisille rohkaiseva tekijä pyrkimyksille irrottaa edes Tšudnojen alue puistosta. Venäläinen kullankaivuperinne on suurten yhtiöiden koneellista suurimittaista kaivua ruoppaajilla. Heitä kiinnosti Lemmenjoen kaltainen pienimuotoinen kaivinkonekaivu allastuksineen ja kiertovesineen. Yksityishenkilöiden pienimuotoinen kullankaivu ei ole Venäjällä saanut vielääkään lain suomaa lupaa.

Ratkaiseva ero Komin ja Lapin tapausten välillä oli se, että Komissa tasavallan johto ja myös sekä Komin että Venäjän federaation luonnonvara- ja ympäristöministeriöt oli vahvasti Jugyd Van kullankaivun jatkamisen puolelle. Suomessa ei vastaavaa tukea valtiovallan puolelta tullut, vaan päinvastoin.

Tosin on tärkeää huomata, että Venäjällä on luonnonvara- ja ympäristö- (ekologia-) ministeriö. Toisin sanoen, Venäjällä on yhdistetty ministeriöt, jotka Suomessa ovat eri nimisinä erillisiä: ympäristöministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö mm. kaivosasioiden osalta. Venäjällä pääpaino oli ”luonnonvara” -sisältö. Siis luonnonvarojen hyödyntäminen, ei pelkästään ympäristön suojeleminen. Suomessa ministeriöiden rakenne on ollut toinen. Erillinen ympäristöministeriö on ollut vahva eikä kaivosministeriöltäkään ole kullankaivajille tukea tullut. Suomessakin on esitetty, että nämä luonnonvarojen käytön ja ympäristönsuojelun asiat yhdistettäisiin samaan ministeriöön Venäjän tapaan.